Bijlage 1 Specificatie bevindingen en adviezen

Basisregister reisdocumenten

1. In het (negatief) Basisregister reisdocumenten zou ook informatie moeten worden opgenomen over de datum, de plaats en de omstandigheden van de vermissing.
2. Deze extra informatie in het Basisregister zou dan uitsluitend raadpleegbaar moeten zijn voor uitgevende instanties van reisdocumenten. Dit zou goed zijn voor een snellere vaststelling van mogelijke fraude.
3. De raadpleegbaarheid van het Basisregister door uitgevende instanties moet eenvoudig zijn (via beveiligde webapplicatie).

Melding door burger

1. De melding van vermissing door de burger moet op eenvoudige wijze mogelijk zijn (via app of webapplicatie), waarbij een betrouwbare identificatie (DigiD met SMS verificatie) van belang is.
2. Bij de hiervoor genoemde digitale melding moet de burger verplicht worden dat deze de omstandigheden van de vermissing opgeeft (via keuzemenu kiezen voor situatie van vermissing zoals verlies, diefstal, inbraak, beroving, et cetera) en ook verplicht aangeeft waar en wanneer de vermissing heeft plaatsgevonden. Het is aan te bevelen om de burger te informeren over de omstandigheden waarbij wel aangifte bij de politie noodzakelijk is. Denk hierbij aan diefstal/ beroving/ inbraak.
4. Deze digitale melding door de burger zou volgens de memorie van toelichting (hoofdstuk 5. Administratieve en financiële lasten) een lastenvermindering voor uitgevende autoriteiten opleveren, omdat het niet langer noodzakelijk zou zijn alsnog bij de gemeente een eigen verklaring van vermissing af te leggen. In de praktijk werkt dit anders. Veelal worden verklaringen van vermissing door de burger aan het loket uiterst summier ingevuld. Termen als alleen 'kwijt' en 'weet ik niet' komen zeer regelmatig voor. Dit vereist vervolgens goed doorvragen van de medewerker, zodat uiteindelijk de omstandigheden van de vermissing zo uitgebreid mogelijk in de vermissingsverklaring worden opgenomen. Dit met als doel goed te kunnen vaststellen of er sprake is van een vermissing met of zonder plausibele reden, of een direct vermoeden van fraude. Op welke manier wordt door de nieuw in te richten manier van melden door de burger van vermissing van een reisdocument, gewaarborgd dat niet ook in die situatie de burger volstaat met algemene opmerkingen over de omstandigheden van de vermissing? Dat maakt het namelijk noodzakelijk dat de burger alsnog een aanvullende, volledige verklaring van vermissing bij de gemeente aflegt. En weg is de beoogde vermindering van de administratieve lasten voor gemeenten! Het is aan te bevelen om een landelijke voorziening koppelbaar te maken met reeds gebruikte systemen bij gemeenten, zodat tijdens de aanvraag de benodigde gegevens automatisch beschikbaar zijn. Denk hierbij aan informatie die nodig is om te beoordelen of een derde vermissing in vijf jaar plausibel is.

Per artikel

1. Artikel 4a wordt de mogelijkheid geboden wordt om in een uitvoeringsregeling meer redenen voor inname vervallen reisdocumenten in het basisregister te vermelden? Zoals gevonden, inname door een derde, diefstal of dat betrokkene het inlevert i.v.m. fraude van de kopie, rechtsweg verval BSN etc.
2. Artikel 24, tweede lid van de kieswet: wie verstrekt de schriftelijke verklaring van vermissing?
3. Artikel 47: Het is dringend aan te bevelen om in dit artikel ook op te nemen dat een gevonden reisdocument van rechtswege komt te vervallen. Van gevonden reisdocumenten (en rijbewijzen) is niet bekend wat er sinds het verlies hiervan met het document is gebeurd. Gaat het om reisdocumenten die door de houder zijn verloren of waarvan men de diefstal niet heeft opgemerkt, dan wordt het verlies of de diefstal vaak pas laat opgemerkt. Met het registreren van gevonden documenten en als mogelijk pogen deze aan de houder terug te geven (burger aanschrijven en rappelleren) of te vernietigen en dit vast te leggen is voor gemeenten erg veel tijd gemoeid. Een gevonden reisdocument opnemen in het eerste lid van artikel 47 en dus van rechtswege laten vervallen zou betekenen dat ook voor

de gemeenten een echte administratieve lastenvermindering kan worden bereikt en de kans op identiteitsfraude nog meer verkleind wordt.

4. Artikel 60: Het is onduidelijk wat er in het voorgestelde tweede lid met 'af te leveren' wordt bedoeld.

Aanvullende opmerkingen per hoofdstuk/paragraaf

1. Paragraaf 3.1: Hierin wordt aangegeven dat - omdat vaak hetzelfde wordt verklaard - een proces-verbaal geen aanvullende waarde heeft. De praktijk leert echter dat in een proces-verbaal vaak zeer weinig informatie over de omstandigheden van de vermissing worden opgenomen , terwijl in een verklaring van vermissing - na doorvragen door de medewerker - de omstandigheden uitgebreider worden vermeld. Juist dat doet de stelling bevestigen dat het proces-verbaal geen aanvullende waarde heeft. Daarbij moet opgemerkt worden dat het vermoeden bestaat dat men makkelijker een valse verklaring aflegt bij de gemeente dan op het politiebureau.
2. Paragraaf 3.3: Hier wordt bij indicaties voor misbruik gesproken over driemaal een reisdocument zonder plausibele reden als vermist opgeven. Wij kunnen ons voorstellen dat de calculerende fraudeur door heeft dat hij in de vermissingsverklaring altijd een plausibele reden opgeeft. Er is steeds in zijn huis ingebroken of hij is op straat beroofd. Is van deze misdrijven aangifte bij de politie verplicht? Met andere woorden: kunnen wij bij twijfel wellicht via de politie nagaan of een vermissingsverklaring een valse is? Het lijkt ons namelijk heel vreemd dat een burger opgeeft dat bij de inbraak in zijn woning (ook) reisdocumenten zijn gestolen, maar dat er van de inbraak in zijn woning geen aangifte bij de politie is gedaan. We zouden graag zien dat er in dergelijke gevallen (beroving, inbraak etc.) een proces verbaal van de politie toegevoegd dient te worden.
3. Paragraaf 4.4: In het wetsvoorstel staat dat een wijziging van het BSN leidt tot het verval van rechtswege van het reisdocument van de houder waarin het onjuiste BSN staat. Gaat het ministerie van BZK regelen dat een wijziging van het BSN in de BRP - net als andere wijzigingen die leiden tot verval van rechtswege, zoals naamswijziging - automatisch een digitaal signaal oplevert naar het Basisregister reisdocumenten? Het is hierbij niet duidelijk wie het nieuwe reisdocument gaat betalen, omdat hierbij geen sprake is van vermissing.
4. Hoofdstuk 5 onder kopje *Burger*: Wat is de bron van de hier genoemde 3 minuten die zou volstaan voor het opmaken van een verklaring van vermissing? Is dat de als voetnoot genoemde 'Nulmeting administratieve lasten burger'? Zo ja, in hoeverre is deze meting representatief en betrouwbaar? Het is blijkbaar een oud onderzoek. Zijn hier afdelingen Burgerzaken/Publiekszaken van gemeenten bij betrokken geweest? In hetzelfde hoofdstuk onder het kopje *Uitgevende autoriteit* wordt zelfs gesteld dat het opnemen van een verklaring van vermissing 'is vastgesteld op ongeveer 3 minuten'. Wanneer vastgesteld en door wie?